Pedagogika specjalna - opis przedmiotu

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu	Pedagogika specjalna
Kod przedmiotu	05.6-WP-OLIGO-PSP
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną - Oligofrenopedagogika
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	podyplomowe
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2019/2020
Jednostka obsługująca przedmiot	Wydział Nauk Społecznych

Informacje o przedmiocie

Liczba punktów ECTS do zdobycia	4
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	• dr hab. Zdzisława Janiszewska-Nieścioruk, prof. UZ

Formy zajęć

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	-	-	10 (w tym jako e-learning)	0,67 (w tym jako e-learning)	Egzamin
Ćwiczenia	-	-	10 (w tym jako e-learning)	0,67 (w tym jako e-learning)	Zaliczenie

Cel przedmiotu

Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami z zakresu teorii i praktyki pedagogiki specjalnej; jej podmiotem i przedmiotem zainteresowań, subdyscyplinami oraz praktyką wychowania, kształcenia i rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami i/lub specjalnymi potrzebami

Wymagania wstępne

Zaliczenie przedmiotów: wprowadzenie do psychologii, wstęp do pedagogiki, biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania

Zakres tematyczny

Zagadnienia wprowadzające w problematykę pedagogiki specjalnej: terminologia, powiązania pedagogiki specjalnej z innymi naukami, podmiot i przedmiot zainteresowań, subdyscypliny;

Treści wykładów:

1. Zagadnienia wprowadzające w problematykę pedagogiki specjalnej: terminologia, powiązania pedagogiki specjalnej z innymi naukami, podmiot i przedmiot zainteresowań, subdyscypliny.
2. Rozwój teorii i praktyki pedagogiki specjalnej: aspekty historyczne, uwarunkowania i perspektywy, współczesne paradygmaty pedagogiki specjalnej i ich znaczenie dla rozwiązań w edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami.
3. Charakterystyka populacji osób z niepełnosprawnością: kryteria niepełnosprawności, klasyfikacje osób z zaburzeniami w rozwoju i funkcjonowaniu, charakterystyka przyczyn niepełnosprawności.
4. Niepełnosprawność i specjalne potrzeby – wskazanie różnic. Wielowymiarowość niepełnosprawności: koncepcje, modele ujmowania niepełnosprawności człowieka i ich konsekwencje dla rozwoju, edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami.
5. Proces normalizacji, społecznej integracji i inkluzji osób z niepełnosprawnością: istota, cele, założenia, uwarunkowania i możliwości realizacji.
6. Probolońskі model kształcenia pedagogów, nauczycieli i pedagogów specjalnych; zagrożenia i możliwości przygotowania profesjonalistów do pracy z osobami z niepełnosprawnością. Współczesne zmiany w kształceniu pedagogów specjalnych w Polsce.

Treści ćwiczeń:

1. Kryteria i bariery funkcjonowania człowieka. Kryteria i konsekwencje niepełnosprawności – proces przystosowywania się do niepełnosprawności, złożona sytuacja człowieka z niepełnosprawnością.
2. Problem edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami w Polsce i wybranych krajach europejskich.
3. Charakterystyka osób z wybranymi zaburzeniami rozwojowymi, chorobami, niepełnosprawnością; trudności poznawcze i przystosowawcze oraz możliwości terapii, edukacji, integracji i inkluzji społecznej tych osób.
4. Problem edukacji uczniów z zaburzeniami zachowania, wybitnie zdolnych, pochodzących ze środowisk zróżnicowanych językowo i kulturowo; czynniki wspomagające i utrudniające edukację.
5. Diagnostyka i orzecznictwo w sprawach zaburzeń rozwojowych (niepełnosprawności). Rola pedagogów i nauczycieli w rozpoznawaniu odchyleń i zagrożeń rozwojowych dzieci.
6. Możliwości wspierania osób z niepełnosprawnościami czy o szczególnych potrzebach (też ich rodzin), zaburzeniami w rozwoju i funkcjonowaniu przez pedagogów i nauczycieli.

Metody kształcenia

Wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, praca indywidualna i w grupach, dyskusja problemowa

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Potrafi oszacować nasilenie niekorzystnych zjawisk społecznych zakłócających proces normalizacji i społecznej integracji osób z niepełnosprawnościami i/lub specjalnymi potrzebami oraz wskazać możliwości własnego rozwoju	• SP_U02 • SP_U15	• aktywność w trakcie zajęć	• Ćwiczenia
Słuchacz opisuje główne cele i zadania pedagogiki specjalnej, charakteryzuje jej działy szczegółowe i definiuje podstawowe pojęcia	• SP_W03	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne	• Wykład
Jest wrażliwy na potrzeby osób z zaburzeniami w rozwoju i funkcjonowaniu; argumentuje potrzebę realizacji celów praktycznych pedagogiki specjalnej	• SP_K03	• aktywność w trakcie zajęć	• Ćwiczenia
Rozpoznaje i charakteryzuje ograniczenia i możliwości osób z wybranymi zaburzeniami w rozwoju, chorobami, niepełnosprawnościami, specjalnymi potrzebami oraz możliwości rozwoju własnych kompetencji do pracy z osobami z niepełnosprawnością	• SP_W08	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne	• Wykład

Warunki zaliczenia

Wykłady kończą się egzaminem. Metodą weryfikacji efektów kształcenia jest egzamin ustny z zagadnień programowych ćwiczeń i wykładów opracowanych w formie pytań. Warunkiem zaliczenia egzaminu jest 60% poprawnych odpowiedzi na wybierane losowo pytania (słuchacz losuje 3 pytania z punktowanymi odpowiedziami, od 1 do 5 pkt.).

Ćwiczenia kończą się zaliczeniem. Metodami weryfikacji efektów kształcenia są: ocena przygotowania i prezentacji w czasie zajęć zagadnień przewidzianych w programie przedmiotu.

Ostateczną oceną jest ocena z egzaminu.

Literatura podstawowa

1. A. Krause (2010) Współczesne paradygmaty pedagogiki specjalnej, Kraków, Impuls
2. A. Krause, A. Żyta, S. Nosarzewska (2010) Normalizacja środowiska społecznego osób z niepełnosprawnością intelektualną, Toruń, Akapit
3. W. Dykcik (2009) (red.) Pedagogika specjalna, Poznań, UAM
4. Chrzanowska I. (2015) Pedagogika specjalna. Kraków, Impuls
5. I. Obuchowska (2009) (red.) Dziecko niepełnosprawne w rodzinie, Warszawa, WSiP
6. D. Smith (2008) Pedagogika specjalna, Warszawa, PWN, t.1 i 2
7. D.M. Piekut-Brodzka, J. Kuczyńska-Kwapisz (2004) (red.) Pedagogika specjalna dla pracowników socjalnych, Warszawa, APS
8. Z. Sękowska (2001) Pedagogika specjalna, Warszawa, APS
9. C. Barnes, G. Mercer (2008) Niepełnosprawność, Warszawa, Wyd. Sic!
10. W. Zeidler (2007) (red.) Niepełnosprawność. Wybrane problemy psychologiczne i ortopedagogiczne, Gdańsk, GWP
11. J. Kirenko (2006) Oblicza niepełnosprawności, Lublin, WSS-P
12. Z. Janiszewska-Nieścioruk, A. Maciarz (2006) Współczesne problemy pedagogiki osób z niepełnosprawnością intelektualną, Kraków, Impuls
13. O. Speck (2005) Niepełnosprawni w społeczeństwie, Gdańsk, GWP
14. T. Gałkowski, G. Jastrzębowska (1999) Logopedia, Opole, Uniwersytet Opolski
15. B. Cytowska, B. Winczura (2007) (red.) Dziecko chore. Zagadnienia biopsychiczne i pedagogiczne, Kraków, Impuls
16. B. Cytowska, B. wilczura, A. Stawarski (2008) (red.) Dzieci chore, niepełnosprawne i z utrudnieniami w rozwoju, Kraków, Impuls

Literatura uzupełniająca

1. Gardner H., (2009) Inteligencje wielorakie, Warszawa, MT Biznes
2. Harris J.R. (2010) Każdy inny, Sopot, Smak Słowa
3. Janiszewska-Nieścioruk Z., Mróz A., Gembara U. (2019) (red.) (Nie)nowe problemy rozwoju, edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną, Zielona Góra, Oficyna Wydawnicza UZ
4. Kościelska M., (2004) Niechciana seksualność, Warszawa, Wyd. Jacek Santorski & Co.
5. Paszkowicz M., A., (2009) Wybrane aspekty funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami, Zielona Góra, UZ
6. Robinson K., Aronica L., (2012) Uchwycić żywioł, Kraków, Element
7. Robinson K., Aronica L., (2015) Kreatywne szkoły, Then Publishing
8. Szumski G., (2010) Wokół edukacji włączającej, Warszawa, APS
9. Wosińska W., (2010) Oblicza globalizacji, Sopot, Smak Słowa
10. Zawiślak A., (2010) Wybrane zagadnienia z pedagogiki specjalnej, Kraków, Impuls Góra, UZ
11. U. Bartnikowska, A. Żyta (2007) Żyjąc z niepełnosprawnością. Przeszłość, teraźniejszość i przyszłość, Toruń, Akapit

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Zdzisława Janiszewska-Nieścioruk, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 16-05-2019 12:21)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ